

ÅOK og ÅOP i Norli Pension Livsforsikring A/S

Norli Pension Livsforsikring A/S, der i det efterfølgende kort skrives Norli Pension, oplyser hvert år de to nøgletal ÅOK og ÅOP på kundernes årlige pensionsoverblik. ÅOK og ÅOP står for "Årlige omkostninger i kroner" og "Årlige omkostninger i procent", og viser de samlede omkostninger, hver enkelt kunde har betalt for at have sin pensionsordning i Norli Pension.

Norli Pension ønsker at vise kunderne alle de omkostninger, der er forbundet med at have en pensionsordning i selskabet. I enkelte tilfælde er det ikke muligt at indhente alle oplysninger om omkostninger fra tredjepart. I disse tilfælde anvendes de foruddefinerede satser, som fremgår af branchehenstillingen. Der er desuden foretaget enkelte afgrænsninger undervejs.

De oplyste ÅOK og ÅOP tal er beregnet på baggrund af henstillingen fra brancheforeningen Forsikring & Pension. Læs om den fælles branchestandard på forsikringogpension.dk

I denne beskrivelse er der redegjort for den anvendte metode i Norli Pension.

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse.....	2
1 Omkostningsbegreber	3
2 Samlede administrationsomkostninger	3
3 Samlede investeringsomkostninger	3
4 Betaling for sikkerhed	3
4.1 Direkte betaling for garanti.....	3
5 ÅOK for bestande, hvor ÅOK ikke er relevant	3
6 ÅOK for kunder der har forladt selskabet	4
7 Metodebeskrivelse og afstemning	4
7.1 Metodebeskrivelse	4
7.2 Afstemning.....	7
8 Erklæringer	8
8.1 Erklæring fra Norli Pension	8
8.2 Erklæring om beregning af ÅOK og ÅOP	9

1 Omkostningsbegreber

I henstillingen fra Forsikring & Pension arbejdes der med fire overordnede omkostningsbegreber.

- Samlede administrationsomkostninger
- Samlede investeringsomkostninger
- Betaling for sikkerhed (risikoforrentning og garantibetaling)
- Forsikringsformidleromkostninger (omkostninger til eksternt rådgiver)

2 Samlede administrationsomkostninger

De samlede administrationsomkostninger omfatter udgifter til administration, samt løbende service og rådgivning. Omkostningerne bliver trukket direkte i kundernes indbetalinger, indskud, overførsler, eller i opsparingen.

Desuden indgår administrationsomkostninger vedrørende tilknyttede forsikringer som fx:

- Gruppelivsforsikring

3 Samlede investeringsomkostninger

Fælles for investeringsomkostningerne er, at de er trukket fra i det afkast eller den depotrente kunderne får. Omkostningerne dækker udgifter til investering og forvaltning af kundernes pensionsopsparinger. Det gælder både udgifter til Norli Pension og til eksterne forvaltere.

Investeringsomkostningerne fremgår direkte af selskabets regnskab, mens den del, der kan henføres til egenkapitalen beregnes som en forholdsmæssig andel.

4 Betaling for sikkerhed

For Norli Pension indgår udgifter til risikoforrentning i opgørelsen af ÅOK med en sats beregnet ud fra det, der faktisk er trukket af overskuddet på det realiserede resultat i rentegrupperne. Herudover indgår den del af nedbringelse af skyggekontoen der vedrører tidligere års ikke opnået risikoforrentning og forrentning heraf.

4.1 Direkte betaling for garanti

Kunder i Norli Pension, betaler ikke for ydelsesgaranti. Tidligere var der betalingen for garantien, der blev trukket direkte på den enkelte kundes ordning i løbet af året. I det tilfælde der har været noget tilbagebånd for denne betaling, da vil det indgå i opgørelsen af ÅOK, da det derfor vil fremgå direkte på den enkelte kundes ordning.

5 Forsikringsformidleromkostninger

Norli Pension anvender ikke mæglere til formidling, men anvender mægler til genforsikring. Dette beløb bliver separat angivet i afstemningsskemaet, men bliver for kunderne trukket via samme gebyr, som resten af administrationsomkostninger og indregnes i ÅOK via samme metode.

6 ÅOK for bestande, hvor ÅOK ikke er relevant

Omkostninger der er forbundet med hensættelser til invalideudbetalinger oplyses ikke til kunderne. Det drejer sig om risikoforrentning, betaling for garanti og investeringsomkostninger. Summen af de omkostninger udgør post 1C i afstemningsskemaet.

7 ÅOK for kunder der har forladt selskabet

ÅOK for kunder der har forladt selskabet er beregnet og fordelt efter samme metode, som for kunder der fortsat er i selskabet ved årets udgang.

8 Metodebeskrivelse og afstemning

8.1 Metodebeskrivelse

Omkostningselement	Metode/kilde	Fordelingsnøgle
De samlede administrationsomkostninger	<p>De samlede administrationsomkostninger udgør summen af de gebyrer, der trækkes direkte på hver enkelt kundes ordning, samt de omkostninger, der vedrører gruppelivsforsikring.</p> <p>De gebyrer, der trækkes direkte på den enkelte kundes ordning, fremgår af såvel selskabets systemer, som af den detaljerede årlige oversigt kunderne kan finde ved at logge på hjemmesiden www.norlipension.dk.</p> <p>De omkostninger, der vedrører den del af kundernes indbetalinger, der anvendes til gruppelivsforsikring, findes i Forenede Gruppelivs regnskab.</p> <p>Omkostninger til genforsikringsmæglere indgår ikke længere i denne post.</p>	<p>De gebyrer, der trækkes direkte, fordeles og posteres på hver enkelt kundes ordning løbende gennem året.</p> <p>For kunder der forlader selskabet i året, udgør de månedlige fordelte gebyrer de endelige omkostninger for perioden.</p> <p>Omkostningerne vedrørende gruppelivsforsikring, fordeles til de kunder, der rent faktisk har haft den pågældende forsikring i året. Fordelingen sker ud fra størrelsen af den præmie der er betalt til den pågældende dækning.</p> <p>Omkostninger til genforsikringsmæglere bliver trukket som en del af de ovennævnte gebyrer, men er i afstemningsskemaet flyttet til "Omkostninger til forsikringsformidlere".</p>
Omkostnings- og risikoresultat	Den del af det regnskabsmæssige omkostningsresultat, der vedrører driftsomkostningerne, indgår heri, mens risikoresultatet vedrører risikodækninger og skader og er således ikke en del af omkostningerne for kunderne.	
De samlede investeringsomkostninger	De samlede investeringsomkostninger, udgør de omkostninger, som fremgår af årsregnskabet for Norli Pension, under regnskabsposten "Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed". I dette tal indgår indirekte omkostninger, der er forbundet med investeringer i	Investeringsomkostningerne fordeles på kunderne efter deres gennemsnitlige årlige depot = ($\frac{1}{2}$ x primo depot) + ($\frac{1}{2}$ x ultimo depot).

	<p>værdipapirer og lignende.</p> <p>Investeringsomkostninger dækker direkte omkostninger, som Norli Pension har til lønudgifter, der vedrører investeringsforvaltningen samt handelsomkostninger, depotgebyrer mv. Derudover dækker investeringsomkostninger indirekte omkostninger til ekstern kapitalforvaltning, fonds-afdelingen i Forca mv.</p>	
<p>Risikoforrentning til al basiskapital</p>	<p>Omkostninger til risikoforrentning følger de regler, som selskabet har anmeldt til Finanstilsynet. Oplysningerne for året findes i note 14 i årsregnskabet for Norli Pension. Her findes egenkapitalens størrelse, samt risikoforrentningen i procent af egenkapitalen.</p> <p>Opgørelse af risikoforretningen er foretaget i overensstemmelse med selskabets anmeldelse til Finanstilsynet. Risikoforrentningen indgår i ÅOK med den sats, der er realiseret.</p> <p>Selskabet har opdelt den samlede skyggekonto primo 2017 i hvad der stammer fra utilstrækkelig risikoforrentning (inkl. forrentning heraf) og der stammer fra egenkapitalens udlæg til de forsikrede (inkl. forrentning heraf). Nye regnskabsregler fra 1.1.2016 indebærer der ikke længere sker forrentning af skyggekontoen, og ikke opnået risikoforrentning kan ikke længere tilføres skyggekontoen.</p> <p>I 2017 har der været nedskrivning af skyggekonti som følge af genkøb samt som følge af minimumskravet for nedskrivning på 20% af den samlede skyggekonto ultimo 2015. Disse er ikke en indtægt til egenkapitalen og bidrager derfor ikke til at dække utilstrækkelig risikoforrentning. Ydermere har et positivt resultat bidraget til nedskrivning af den del af skyggekonti, der vedrører egenkapitalens historiske udlæg. Denne nedskrivning indgår derfor ikke i ÅOK.</p>	<p>Risikoforrentningen fordeles ud på kunderne efter deres gennemsnitlige årlige depot = ($\frac{1}{2}$ x primo depot) + ($\frac{1}{2}$ x ultimo depot).</p>

	<p>Selskabet har ikke ansvarlig lånekapital.</p> <p>Selskabet har ikke særlige bonushensættelser.</p>	
Garantibetaling	<p>Garantibetaling følger de regler, som selskabet har anmeldt til Finanstilsynet. Satsen er anmeldt til 0. Posten udgør derfor kun tilbageløb fra tidligere år. Beløbet er fordelt på hver enkelt kundes ordning.</p> <p>Summen af posten "Betaling for garanti", udgør optælling af de månedlige træk på kundernes ordning.</p>	<p>Betaling for garanti fordeles og posteres på hver enkelt kundes ordning i løbet af året. Det samlede beløb fremgår også af den detaljerede årlige oversigt, som kunderne kan finde ved at logge på hjemmesiden www.norlipension.dk.</p>
Omkostninger til forsikringsformidlere	<p>Det faktiske beløb betalt til genforsikringsmægler, som indgår i årets regnskab, indgår i denne post.</p>	<p>Denne omkostning er betalt via de i "samlede administrationsomkostninger" nævnte gebyrer.</p>

8.2 Afstemning

Nr.		TDKK
1A	Summen af ÅOK oplyst til kunderne	12.928
1B	Summen af ÅOK fordelt på kunder, der har forladt selskabet	291
1C	Summen af ÅOK for bestande, hvor ÅOK ikke er relevant	1.547
1D	Summen af endnu ikke oplyst ÅOK	1
1	Summen af ÅOK til kunderne	14.767
	Omkostningspost	TDKK
2	Administrations- og erhvervsomkostninger, jf. resultatopgørelsen	21.834
3	Leje af domicilejendom	0
4	Mægleromkostninger	60
5	Forsikringsmæssige driftsomkostninger i datterselskaber	0
6	Administrationsomkostninger hos eksterne leverandører af forsikringsydelser	947
7	Administrations- og erhvervsomkostninger forbundet med SUL-forsikringer, jf. regnskabet	0
8	Over-/underskud på administrations- og erhvervsomkostninger, som dækkes af basiskapitalen	0
9	Investeringsomkostninger, jf. resultatopgørelsen	5.705
10	Indirekte investeringsomkostninger i fonde, datterselskaber, investeringsforeninger mv.	0
11	Over-/underskud på investeringsomkostninger, som dækkes af basiskapitalen	0
12	Investeringsomkostninger forbundet med basiskapitalen	-754
13	Risikoforrentning inkl. udligning af skyggekonti	4.499
14	Garantibetalinger	-3
15	Omkostnings- og risikoresultat	-17.969
16	Øvrige omkostninger, der kan specificeres	0
17	I alt	14.319
18	Post 1 minus post 17	448

9 Erklæringer

9.1 Erklæring fra Norli Pension

Norli Pension har dags dato gennemgået og godkendt den kvalitative og kvantitative del af metodebeskrivelserne for regnskabsåret 2017 for Norli Pension.

Det er vores opfattelse, at metodebeskrivelserne er udarbejdet med udgangspunkt i henstillingen fra Forsikring & Pension om metodebeskrivelser (LP-Info 46/17).

Det er endvidere opfattelsen, at beregningen af såvel ÅOK som ÅOP samt de metodemæssige valg, der er redegjort for i ovenstående metodebeskrivelser, er i overensstemmelse med henstillingen fra Forsikring & Pension om omkostninger, herunder beregning af de kundespecifikke ÅOK og ÅOP-tal (LP-Info 46/17).

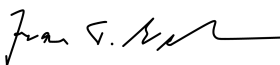
Endelig er det vores opfattelse, at afstemningen mellem summen af de kundespecifikke ÅOK-tal og selskabernes årsregnskaber samt selskabernes øvrige registreringer er udarbejdet i overensstemmelse med henstillingen fra Forsikring & Pension (LP-Info 46/17).

Hellerup, 17. maj 2018

Mikkel Jarbo

Administrerende direktør

Ivan Toftegaard Carlsen

Ansvarshavende aktuar

9.2 Erklæring om beregning af ÅOK og ÅOP

9.2.1 *Til ledelsen i Norli Pension Livsforsikring A/S*

Vi har i overensstemmelse med Forsikring & Pensions henstilling i LP-information 46/17 foretaget en gennemgang af metodebeskrivelse, afstemningsskema og beregning af omkostningselementer ved opgørelse af ÅOK (årliche omkostninger i kroner) og ÅOP (årliche omkostninger i procent) for Norli Pension for 2017.

Selskabets metodebeskrivelse og afstemningsskema er dateret den 17.05.2018.

Vores konklusion udtrykkes med begrænset grad af sikkerhed.

9.2.2 *Ledelsens ansvar*

Ledelsen har ansvaret for, at metodebeskrivelsen, afstemningsskemaet samt beregning og fordeling af omkostningselementer ved opgørelsen af ÅOK og ÅOP er udarbejdet i overensstemmelse med LP-information 46/17.

9.2.3 *Revisors ansvar*

Vores ansvar er på baggrund af vores gennemgang alene at udtrykke en konklusion om, hvorvidt selskabets beregning af omkostningselementer ved opgørelse af ÅOK og ÅOP er foretaget i overensstemmelse med den udarbejdede metodebeskrivelse og selskabets øvrige registreringer.

Vi har udført vores arbejde i overensstemmelse med ISAE 3000, Andre erklæringer med sikkerhed end revision eller review af historiske finansielle oplysninger og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning samt i overensstemmelse med vejledningen i LP-information 46/17 fra Forsikring & Pension med henblik på at opnå begrænset sikkerhed for, at selskabets beregning af omkostningselementer ved opgørelse af ÅOK og ÅOP er foretaget i overensstemmelse med den udarbejdede metodebeskrivelse og selskabets øvrige registreringer.

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab er underlagt international standard om kvalitetsstyring, ISQC 1, og anvender således et omfattende kvalitetsstyringssystem, herunder dokumenterede politikker og procedurer vedrørende overholdelse af etiske krav, faglige standarder og gældende krav i lov og øvrig regulering.

Vi har overholdt kravene til uafhængighed og andre etiske krav i FSR – danske revisors retningslinjer for revisors etiske adfærd (Etiske regler for revisorer), der bygger på de grundlæggende principper om integritet, objektivitet, faglig kompetence og fornøden omhu, fortrolighed og professionel adfærd.

9.2.4 *Det udførte arbejde*

Det udførte arbejde er foretaget ved hjælp af begrænsede stikprøver, interviews og proceduregennemgang, og vi har herunder påset, om

- selskabet beregner omkostningselementerne, herunder ÅOK og ÅOP, på den måde, som selskabet har beskrevet i metodebeskrivelsen,
- der er overensstemmelse mellem de oplysninger, som fremgår af afstemningsskemaet, og årsregnskabet for 2017 samt selskabets øvrige registreringer,
- de metodemæssige valg, som selskabet har redegjort for i metodebeskrivelsen, er anvendt i afstemningsskemaet,
- selskabet har udarbejdet en afstemning af, at samtlige opgjorte omkostninger er fordelt på selskabets kunder, samt at
- selskabet har godtgjort, at det ÅOK og ÅOP, som den enkelte kunde oplyses om, svarer til de omkostninger, som selskabet beregningsmæssigt har pålignet kunden.

Det udførte arbejde har ikke omfattet:

- Kontrol af fordelingen af de opgjorte omkostninger mellem de enkelte kunder samt den enkelte kundes oplysninger om ÅOK og ÅOP.

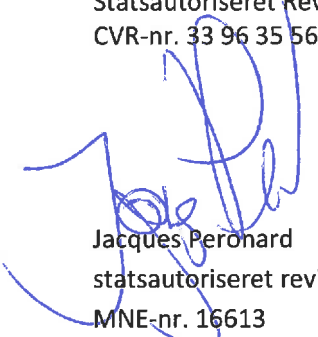
9.2.5 *Konklusion*

Ved det udførte arbejde er vi ikke blevet bekendt med forhold, der giver os anledning til at konkludere, at selskabets beregning af omkostningselementer ved opgørelse af ÅOK og ÅOP ikke i al væsentlighed er foretaget i overensstemmelse med den udarbejdede metodebeskrivelse, afstemningsskema og selskabets øvrige registreringer.

København, den 17.05.2018

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 96 35 56

Jacques Peronard
statsautoriseret revisor
MNE-nr. 16613

Michael Thorø Larsen
statsautoriseret revisor
MNE-nr. 35823